საქართველოს ეროვნული ბიბლიოთეკა

საქართველოს ეროვნული ბიბლიოთეკა

საქართველოს რესპუბლიკა

გამოდის 1990 წლის დეკემბრიდან. №313 (3013) ოთხშაბათი, 2 დეკემბერი, 1998 წელი. ფასი 40 თეთრი, თბილისს გარეთ – 45 თეთრი.

პარლამენტის თავმჯდომარე

იერუსალიმში ქართული კულტურის ცენტრი აშენდება

საქართველოს პარლამენტის თავმჯდომარე მურად ჯვანია ოფიციალური ვიზიტით ისრაელში იმყოფება.

როგორც ვიუწყებოდით, 30 ნოემბერს გაიმართა საქართველოს პარლამენტის თავმჯდომარის მურად ჯვანიას შეხვედრა ისრაელის პრემიერ-მინისტრ ბენიამინ ნეთანიაჰუსთან.

ქნესეთის სპიკერთან დან გიხოთან და ქნესეთის საქართველოსთან მეგობრობის ჯგუფის ხელმძღვანელთან მხეილ ნუდელმანთან შეხვედრის ასპარეზს ორმხრივი პალპარამენტთაშორისო კონტაქტების განვითარების პერსპექტივებმა. ქნესეთის სხდომათა დარბაზში ბაგრინ დან გიხოთნ საგანგებოდ მოესალმა საქართველოს პარლამენტის თავმჯდომარეს.

იხ. მე-2 გვ.

კანონმდებლები

პარლამენტის ბიუროს სხდომაზე

გამმპრომა საქართველოს პარლამენტის ბიუროს სხდომა, რომელზეც 8-11 დეკემბრის პლენარული სხდომების დღის წესრიგებე იმსჯელეს.

პარლამენტის თავმჯდომარის მოადგილემ ელდარ მუნუჯავამ აღნიშნა, რომ მომავალი სესია განსახილველად კანონპროექტების რაოდენობისა და მნიშვნელობრივი დატვირთვიდან გამომდინარე, შეგაც მნიშვნელოვანია. კანონპროექტებიდან აღსანიშნავია პრეზიდენტ ა.შევარდნაძის ხელისუფლების სტრუქტურასა და ადმინისთის წესის შესახებ" საქართველოს კანონში ცვლილებებისა და დამატებების შეკანის თაობაზე", რომელიც თვალისწინებს სახელმწიფო ინფორმაციისათვის დესპარკამენტის შექმნას.

იხ. მე-2 გვ.

ინტეგრაცია

იანვარში განიხილავენ

ევროპის საბჭოს საპარლამენტო ასამბლეის კომიტეტებსა საქართველოს ასამბლეაში გაწევრიანებაზე რეკომენდაციია მისცა

ევროპის საბჭოს საპარლამენტო ასამბლეაში საქართველოს გაწევრიანების „ბუნების შეუნი" მისცა მის ორგანიზაციის პოლიტიკურ საკითხთა კომიტეტმა.

რეკომენდაციის პროექტი, რომელიც აღნიშნულ უბეჭდა შეიცავს, უკვე მომზადება მომავალი წლის იანვარში საპარლამენტო ასამბლეის სესიაზე განსახილველად.

კომიტეტის მომხსენებლის პოლიტიკურ საკითხებსა, ბრიტანელი პარლამენტარის ტერი დევისის აზრით, საქართველოში დღესასოვის ჩამოყალიბდა „ლეგრალისტული, დემოკრატიული ხასიათის, ხალიე პატიის სცემენ ადამიანის უფლებებს და სამართალებრივი სახელმწიფოს პრინციპებს". მან, ეკრძილ, მიუთითა, სამხრეთ ოსეთში სიტუაციის საგრძნოვ გაუმჯობესებაზე.

იხ. მე-2 გვ.

გვწერენ

კვლავ რუსთავში გაზის გამორთვის შესახებ

ამ ბოლო დროს მოეეერთ საინფორმაციო საშუალებებში ავედით აქვს ქალაქ რუსთავისათვის გაზის გამორთვის ფაქტის არასწორ ინტერპრეტაციას, თითქოს ამ ფაქტს საფუძველად უდევს მოლიანური მიზეზი და არის რუსთაეის შერსა და ქვეყნი ქაროლის რწმუნებულ შორის დავის-რიანობის შედეგი; ან რუსთაეის შერის წინააღმდეგ მიმართული საბოლოო.

საქმეო საზოგადოება „საქგაზი" აცხადებს: არც ერთ შეხვედრებულ შიტეს საფრო არაფერი აქვს გაზის გამორთვასთან. უფრეორეც გაზის მიწოდების შეწყვეტა გამოწვეულია იყო აუცილებელი ობიექტური ფაქტორებით, რომლებსაც პოლიტიკასთან არავითარი კავშირი არა აქვს. ცნობილ „რუსთავგაზის" მომხმარებელს დავუფრთვდა დღი რაოდენობით (619 ათასი ლარი) დავალიანება, რაც მიწოდებული გაზის საფასურის გადაუხდელობას გამოწვეა. დავალიანების პირობებში შეუძლებელი ხდება „რუსთავგაზის" ნორმალური უწყვეთნირება.

იხ. მე-2 გვ.

უპასპასკნელ საათს

რუსეთის პრემიერის ვვეენი პრიმაკოვის მიწევეთი, გუშინ მოსკოვში ჩავიდა საერთაშორისო სავალუო ფონდის დირექტორ-გენმკარეკულების მიეულ კამეცსე. მოელინ, რომ პრიმაკოვი თავისი თანაგელას ოერი მასლიეუოვს შეეფიმას გამომასწორებს და კამეცსეს რეა მილიარდი დოლარის გამოყოფაზე დაითანხმებს.

ჯაპონი რამდენიმე სამსახურის მეთაური და ტელეპრომდეეულერ აღექსანდრე ჯალიაკი, რომელიც ასევე ცნობილია, როგორც გამბიეის დანამაულებრივი დაჯგუფების ლიდერთაგანი, ერთ-ერთი ეუნემიანი გახლეს გალეხს საკროეთიოდეის მეუღლეთის სამეზეში. გუშინ კალიაკე თვნის გამოცხადდა.

გუშინ მოსკოვის პროკურატურამ თავლეთობის ბრალდება წაუყენა რუსეთის სახელმწიფო სათათბიროს წევრს სერგეი ბეელევეს. წინათ იგი სახელმწიფო ქონების მართვის კომიტეტის თავმჯდომარედ მუშაობდა და ბინების „პრიხვატიზებაეია" მოუხდენია.

პრეზიდენტი

საქართველოს პრეზიდენტს რწმუნებათა სიგელები გადაეცა

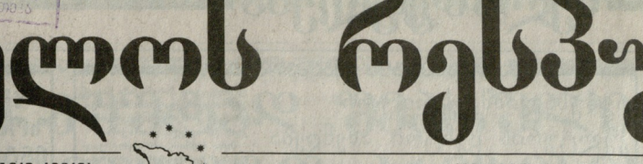

რწმუნებათა სიგელების გადაცემის შემდეგ. საქინფორმის ფოტოკორესპონდენტი.

1 დეკემბერს მთავრობის კრწანისის რეზიდენციაში საქართველოს პრეზიდენტს ედუარდ შევარდნაძეს რწმუნებათა სიგელები გადაეცა 9 სხვადასხვა სახელმწიფოს საგანგებო და სრელუზებიანმა ელჩებმა ჩვენს ქვეყანაში.

საქართველოს სახელმწიფოს მეთაურს ელჩების დამდასაკუთრებელი სიგელები გადასცეს გაღაწდეს სამეფოს ელჩმა ვიხენ ჩუნსაეადღიაიმ, იამაიკის ელჩმა პრშეულ დეიღი ანდერსონმა, აღეარის სახალხო დემოკრატიული რესპუბლიკის ელჩმა ამარ მამლუმმა, ფინეთის ელჩმა ბიორ ეკლიმმა, ეგვიპტის არაბთა გაერთიანებული რესპუბლიკის ელჩმა სეიდ ამამმა, ეკიოპის რესპუბლიკის ელჩმა ჯიტა კამარამ, კორეის რესპუბლიკის ელჩმა ლი ინ-ხომ, ეაგარის სახელმწიფოს ელჩმა ალი ჯუსენ ალ-ნიმაყმა და ურუგვაის ელჩმა ეუერო დონდომ.

ცერემონიაზე გამოსულისას ედუარდ შევარდნაძემ რწმენა გამოთქვა, რომ საქართველოსა და ამ ქვეყნებს შორის არსებული მეგობრული ურთიერთობა ეკონომიკის, მეცნიერებისა და კულტურის სფეროებში უფრო მჭიდრო თანამშრომლობის ხასიათს მიიღებს, მათ უმეტეს, მოლიანად ამის საკმარისი შესაძლებლობა და პოტენციალი არსებობს.

საქართველოს პრეზიდენტის პრესსამსახური – საქინფორმი.

დაჯილდოება

საქართველოს პრეზიდენტის განკარგულება

1998 წლის 30 ნოემბერი ქ. თბილისი

ნ. ბანჯავიძის ღირსების ორდენით დაჯილდოების შესახებ

საქართველომ პიტრაგეშნიკის, სანიგირო პიტრაველკისა და პიტრომექანიკის დარგის განვითარებაში შეგანილი პირადი დიდი წვლილისათვის, ნაყოფიერი სამეცნიერო და საზოგადოებრივი მოღვაწეობისათვის საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის ა. ბაგრატიის სახელობის სამშენებლო მექანიკისა და სეისმიმედეგობის ინსტიტუტის წყლის დინამიკური დაგეირვებების ლაბორატორიის ხელმძღვანელი გენერალ მეცნიერებათა დოქტორი, პატრიოტული დამსახურებული ინჟინერი **ნათელა ბანჯავიძე** დაჯილდოებულ იქნეს ღირსების ორდენით.

ე. შევარდნაძე.

საქართველოს პრეზიდენტის განკარგულება

1998 წლის 30 ნოემბერი ქ. თბილისი

შ. ქასაბაშვილის ღირსების ორდენით დაჯილდოების შესახებ

ცნობილია რეგიონიდან და აფხაზეთიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა სოციალური პირობების გაუმჯობესების მიგანილი პირადი დიდი წვლილისათვის საქართველოს ლტოლველთა და განსახლების სამინისტროს მდგა ქართველი რეგიონული უფროსი **ფეიქ ქასაბაშვილი** დაჯილდოებულ იქნეს ღირსების ორდენით.

ე. შევარდნაძე.

ადმასრულებელი ხელისუფლება მუშაობს

მხოლოდ ერთ მუშტად შეკრული შეძლებს საქართველო საბიუჯეტო კრიზისის დაძლევას

28 ნოემბერს გამართული საქართველოს მთავრობის გაფართოებული სხდომის განსხვავებული ჩვენების პრემიერმა ედუარდ შევარდნაძემ განაცხადა, რომ მიმდინარე წლის ბიუჯეტის შესრულების საქმეში შექმნილმა დეკრიმარგინომამ და ყველა აქედან გამომდინარე გარემოებამ მთელი სიმძიმით დააყენა დღის წესრიგში ამ პრობლემის ფართო და პრინციპული განხილვა, რათა ოპერაციული მიეღოთ საჭირო გადაწყვეტილებანი და ასევე ოპერაციულად განეხორციელებინა ისინი.

სხდომაზე მიწვეული იყვნენ აჭარისა და აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკების მინისტრთა საბჭოების ხელმძღვანელები, პარლამენტის წევრები, ცენტრალური უწყებების მეთაურები, რეგიონების პრეზიდენტის სახელმწიფო წარმომადგენლები, ქალაქების მერები, რაიონულ გამგეობათა თავმჯდომარეები, ადგილობრივი უფროსები და საგადასახადო სამსახურების, სააბაო გამშვები პუნქტების ხელმძღვანელები, სამხარეო პროკურორები, პოლიციის სამმართველოების, სახელმწიფო უშიშროების ორგანოების, სახელმწიფო კანცლერართან პასუხისმგებელი მუშაკები.

იხ. მე-3 გვ.

საქართველოს პრეზიდენტის ედუარდ შევარდნაძის დასკვნითი სიტყვა

მთავრობის გაფართოებულ სხდომაზე 1998 წლის 28 ნოემბერს

ედუარდ შევარდნაძის შეფასებით, ასეთი, ერთგვარად გაბედული განსხვავების გაკეთების საჭიროება იმიტომ წარმოიშვა, რომ ბიუჯეტის დანაზრებული ნაწილის შემოსებლობა ვერ ეზღვა ისეთ რაოდენობას, რომელიც თითქმის დანარჩენი ეკონომიკის ფუნქციონირების გარეშე ვერ ეფარა. ეკონომიკის ფუნქციონირების ასეთი სახალხო მეურნეობა და ეკონომიკა ეიო მისი პრაქტიკულად ყველა დარგი, ქვეყნის მეთაური აზრით, არაფერ არ უნდა დაიეწყოს. ამ მოკლე ხნის განმავლობაში საქართველომ გადაიკარა სამოქალაქო ომები, შეიარაღებული ფორმირებათა ოარები, რომელთა შედეგად პრაქტიკულად პარალიზებული იყო მთელ ქვეყანა, რამდენიმე რეგიონის გარდა...

იხ. მე-3 გვ.

მილოცვა

ენგურჰესის დამპროექტებლებს, მშენებლებს, ექსპლუატაციის მუშაკებს, მშენებლობის მონაწილეებს

26 ნოემბერს ღირსშესანიშნავი თარიღი ქართული სახელფირო ხელოვნების ისტორიაში. ოცი წლის წინათ ვანძთას ამოქმედდათ მსიმძლავრესი ენგურჰესის პირველი აგრეგატი. მშენებლობა ქართველმა ენერგეტიკოსებმა ანგარიშგებით ჩააბარეს სახელმწიფო კომისიებს, ენერგეტიკოსთა მრავალთაობამ ენერგეტიკის ფასადნაირ ნაგებობებში ყველა აგრეგატის გაშვებას ოცდაათ წელზე ნაკლები დრო მოანდომა. ამ ხნის განმავლობაში ენერგეტიკოსებმა ენგურჰესის ყველა აგრეგატი ორჯერ ამოქმედეს, ორჯერ ჩაატარეს ძირითადი რემონტი, ენერგეტიკოსთა ოჯახებში ორი თაობა გაიზარდა, ორი თაობა შეიცვალა.

ენგურჰესი საქართველოს ენერგეტიკის ხელთაერული ღირებულებაა. ენგურჰესი ქართველი ხალხის ნამეცნიერი ნიჭის ნაყოფია. ენგურჰესი ქართველი ინჟინრების, ტექნიკოსების, მუშების, ელექტრიკოსების, ოპერატორების, ენერგეტიკოსების ნამეცნიერი ნიჭის ნაყოფია. ენგურჰესი ქართველი ინჟინრების, ტექნიკოსების, მუშების, ელექტრიკოსების, ოპერატორების, ენერგეტიკოსების ნამეცნიერი ნიჭის ნაყოფია.

პრეზიდენტი

ჯილდო საესგრაძო ხელოვნების განვითარებისა და პოპულარიზაციისათვის

საქართველოს პრეზიდენტის ბრძანებულებით, თანამედროვე ქართული საესტრადო ხელოვნების განვითარებისა და პოპულარიზაციაში შეტანილი პირადი ღვაწლისათვის და ნაყოფიერი შემოქმედებითი მოღვაწეობის 30 წლისთავთან დაკავშირებით მოღვაწეობის ვეტერანს, ესტრადის მომღერალ – სოლისტ ია ორაგველს მიენიჭა საქართველოს სახელმწიფო ჯილდო.

ია ორაგველის სახელმწიფო მეთაურმა ქვეყნის მაღალი ჯილდო გადასცა სახელოვან მოღვაწეს.

– ჩვენ გვეამაყები, რომ თანამოქალაქე, რომელმაც კარგად იცის, თუ როგორ უყვარო ადამს სამშობლოში – საქართველოში, ასეთივე პოპულარობით და დაფასებით სარგებლობს მსოფლიოს მრავალ ქვეყანაში,– აღნიშნა დაჯილდოების ცერემონიაზე უფროსად შეარჩიდა და ქართველ ხალხს სახელით მიულოცა ესტრადის სოლისტს – მომღერალს სამშობლოს ესოდენ მაღალი ჯილდო.

პარლამენტის თავმჯდომარე

იერუსალიმში ქართული კულტურის ცენტრი აშენდება

(პირველი გვერდიდან)

საქართველოს პარლამენტის თავმჯდომარემ შ.ჭარის გვანიამ იერუსალიმის მერთან ეშულ ოლმერტთან შეხვედრისას მადლობა უთხრა მას მასპინძლობის გამოჩენილი პატივისცემისა და ყურადღებისათვის მაწის ნაკვეთის უფასოდ ან სამოლურ ფასად გამოყოფის შესახებ, – იტყობინება პრაიმ-ნიუსის კორესპონდენტი იერუსალიმიდან.

მაწის ამ ნაკვეთზე აშენდება საქართველოს კულტურის ცენტრი.

ამ შეთანხმების სართულე განხორციელება იმით, რომ მაწა იერუსალიმი პარლამენტის ხელმძღვანელობა ეწვევა ვატიკანს, სადაც არაჩვეულებრივ ყურადღებით შეხვდნენ პაპ იოანე პავლე II-ს. ამ ვიზიტის დროს ქართველ მღვდელმსახურებს მიეცათ საშუალება ჩაეტარებინათ წირვა-ლოცვა ქართულ ენაზე.

ეჰუდ ოლმერტმა აღუთქვა ვატიკანს, რომ უახლოეს მომავალში შეხვედრა იერუსალიმის ეპოდეს მაწაილმალებელს და ეკუმენიკოსებს დაუმეგობრა ახეთი ტრადიციები.

პარლამენტის თავმჯდომარე შეხვდა აგრეთვე ისრაელის ყოფილ პრემიერ-მინისტრს შიმონ პერესს.

პერესმა განაცხადა, რომ ისრაელის ისთებლიშმენტი ჯეოდეს მნიშვნელობას ანიჭებს საქართველოსთან ურთიერთობას, ვინაიდან ეს არის ქვეყანა, სადაც არაჩოის ყოფილა ანტისემიტიზმი.

ისრაელის პრეზიდენტი ეზერ ვაიზმანი ორ დღის.

ეზერ ოლმერტმა აღუთქვა ვატიკანს, რომ უახლოეს მომავალში შეხვედრა იერუსალიმის ეპოდეს მაწაილმალებელს და ეკუმენიკოსებს დაუმეგობრა ახეთი ტრადიციები შეუწყობს ხელს.

მწიანა ვატიკანმა ისრაელის მთავრობის მინისტრმა ნათან შარანსკიმ ევანიასთან შეხვედრისას კონკრეტულ საქონიმკერ პროექტებზე ისაუბრა.

მისი თქმით, ისრაელი ვალრესად დაინტერესებულია ჰიდროშესწავლის შესყიდით, ხოლო ვატიკანისთან ერთად ეს ქვეყანა დაამყვეს საქართველოში განთავსებულ ინვესტიციის და მშინჭველოვანი პროექტების ვეშესწავლის ხელს.

მწიანა ვატიკანმა ისრაელის მთავრობის მინისტრმა მიუწოდა დაუყოვნებლივ შეისწავლის ჩვენი ქვეყნის წინადადებები, რათა ეზრალმა ბიზნესმენებმა მიიღონ საქართველოს ენერგეტიკის მსხვილი ობიექტებისა და ტელეკომუნიკაციების სისტემის პრივატიზებაში.

პარლამენტის პრესსამსახური, პრაიმ-ნიუსი.

არჩევნების შემდეგ

ადგილობრივი და ზოგადსახელმწიფოებრივი ინტერესებისათვის

ადგილობრივი თვითმმართველობის ორგანოთა არჩევა-დანიშვნების, შეიძლება ითქვას, დემოკრატული სისტემა მთლიანად ეკისრება ქვეყნის ძირითად რეფორმებს უმეტესწილად სოფლებში – სოფლად, დაბებად, თემებად, ქალაქებად, რაიონებად, ქვეყნის პარლამენტად და პრემიერგანად.

არჩევნების საბოლოო შედეგები სახეზეა, რაც გვაძლევს საუფლებას, ვთქვათ: მაუხედავად მძიმე ეკონომიკური მდგომარეობისა, არჩევნების მოსახლეობის აქტიურობის საკმაოდ მაღალი იყო. საფულვლოდ ცნობილია, რომ ლეონალურ არჩევნების დროს, როგორც დანალულია ამ კომპანიას უწოდებენ, ელექტორატი განსაკუთრებულ აქტიურობას არ იჩენს. ყველაზე ღუნეკრატიულ ქვეყანებშიც კეთდა არსებობს. 15 ნოემბრის საქართველოს მოსახლეობამ ამ კვლაზე ბევრად ვიდაჭარისა. იყო ეალეკეული ინციდენტები, მაგრამ მთლიანობაში არჩევნების ორგანიზებულად ჩაიარა. ფაქტობრივად, 15 ნოემბრის საქართველომ ახალ ღრომა, ახალ ეპოქაში შეაბიჯა.

ცენტრსა და რეგიონებს ბევრი აქვთ საშუშაო, რათა ადგილობრივი და ზოგადსახელმწიფოებრივი ინტერესები პრიმონულად შეუწყონ ხელი ერთმანეთის. მხოლოდ ამ შემთხვევაში შეიძლება ვთქვათ, რომ მთა შორის ბევრი ისეთი, ვისთვისაც მთავარი ქალაქს, რაიონის, სოფლის ინტერესები და არა პირადი ამბიციები.

ამასთანავე სრულიად ბუნებრივად შეიქნება საქართველოში ეკონომიკური ურთიერთობის, ეკონომიკური ეკუთვნილების ეკონომიკური ეკუთვნილების ეკონომიკური ეკუთვნილების

ალმასრულებელი ხელისუფლება მუშაობს

მხოლოდ ერთ მუშტად შეკრული შეძლებს საქართველო საბიუჯეტო პრიზისის დაძლევას

(პირველი გვერდიდან)

განსახილველ საკითხზე – „საქართველოს 1998 წლის ბიუჯეტის შესრულების შემდინარეობის შესახებ“ მოხსენებები გააკეთეს უფინანსო მინისტრის პირველმა მოადგილემ ნოდარ ულუმბარაშვილმა, ეკონომიკის მინისტრმა ლაშა პაპავამ, სახელმწიფო სავალდასახადო დეპარტამენტის თავმჯდომარემ მიხეილ ჩიკვაიძემ, სახელმწიფო ხაზით ტრანსპორტის თავმჯდომარემ თამაზ მალაქლიძემ.

როგორც მოხსენებებში, ასევე განსხვავებით აღნიშნა, რომ მიმდინარე წლის მეორე ნახევარში ქვეყანაში ხელოვნად შეიქმნა ეკონომიკურ ზრდასთან შედარებით ეკონომიკურ საგანგებო ვითარება და ამიტომ გაუქმდა მთახლინა როგორც მიდა, ისე გარეშე ეკონომიკურმა ექსპერტებმა ამ პრობლემის ირგვლივ ალარაფერი ფიქრობენ. ასეთი ფაქტორების შემქმნელად ბიუჯეტურ მიმდინარე გარდა, მხედველობაში ვიღებთ, ორგანიზაციულად, თანამედროვე მიმდინარე წლის მეორე ნახევარში ქვეყანაში ხელოვნად შეიქმნა ეკონომიკურ ზრდასთან შედარებით ეკონომიკური საგანგებო ვითარება და ამიტომ გაუქმდა მთახლინა როგორც მიდა, ისე გარეშე ეკონომიკურ ექსპერტებმა ამ ფაქტორების ირგვლივ ალარაფერი ფიქრობენ. ასეთი ფაქტორების შემქმნელად ბიუჯეტური მიმდინარე გარდა, მხედველობაში ვიღებთ, ორგანიზაციულად, თანამედროვე მიმდინარე წლის მეორე ნახევარში ქვეყანაში ხელოვნად შეიქმნა

საქართველოს რესპუბლიკა
№313. ოთხშაბათი, 2 დეკემბერი, 1998 წელი.

პროკურატურა

(ᲘᲠᲐᲚᲘᲡ ᲒᲐᲒᲠᲫᲔᲚᲔᲑᲐ)

– პროკურატურას ხელთ ქქონდა 259 ათეთიანასეკა ეს სამხელარტყიანის ქვეყნების აგრომანქანების სია თოს ფურცელე, რომლებიც ქალბაკინ ირინას დავალებით ულ-ს პოლტგიკურმა მდივანმა არაკელი ქალაქიშვილმა წარადგინა სახკარიველის ეროვნული უნიშროების საბჭოს აპარატში 1997 წლის 16 აგვისის, როგორც საგარეგანი და ბუნჩინის მაფიის მოთავეობაში კ. თარგამაძის მამხილებელი დოკუმენტები.

ქალბაკინ ირინას უხე ინტერვიუები, განსხვავებით და ამ მიმართებით შეკრებილ მასალებში მანაგან საქმეთა სამინისტროს ხელმძღვანელობის და პირადად მინისტრის მიმართ, გამოიკეთია შემდეგი კონკრეტული ბრალდებები:

მინისტრი კ. თარგამაძე, ამავე სამინისტროს კრიმინალური პოლეციის დეპარტამენტის თავმჯდომარე გეთანდილ (შერას) ჩხაიძე თანამშრომლეობისა და პირადად მინისტრის მიმართ, გამოიკეთია შემდეგი კონკრეტული ბრალდებები:

– ეს გასაკვირია, მაგრამ, ამ შემთხვევაში უფრო საინტერესო ხომ სხვაა – ამკალიებენ ისინი კ. თარგამაძის უკანონო ქმედობებს?

– მათში კ. თარგამაძის მიერ უკანონო ქმედობათა ჩიგნანაც არაფერია მითითებული.

ირინა ხალიშვილი-ჭანტურიას განცხადებები კ. თარგამაძის მიერ საგარეგის ბიბნესის მწარმოებელი ფირმა „თეგას“ უკანონო მოქმედების შესახებ უსაფუძვლოა. იგი შემოწმებით არ დადასტურდა.

– კვამლი უცეცხლოდ არ ჩნდება. ნუთუ ამდენი ლაპარაკი საგარეგის ბიბნესთან მინაგან საქმეთა სამინისტროს კაპიტრნ ბესლანზე უსაფუძვლოა?

– მე ოფიციი გახლავართ და სამართლებრივი ნორმებით ვმსჯელობ. „ამბობენ“, „ლაპარაკობენ“ – იურიდიული ტერმინები არ არის. მოკიეთხოთ, და მათ შორის პოლიტკოსიც, ამ საკეთებს მოიმეცნების ხოლმე. გამომძიებელი, პროკურორი და მოსამართლე ამ უკუნველის მოკლეებაა. ისინი მხოლოდ უაქტებზე და მათ ამოწერაეი შეიწროების მასალებზე დაყრდნობით მსჯელობენ. ვიმეორებ: საქმეც ჩანახნარი გამოძიების დროს არ ამოლებულა და გამოძიების არ მოუპოვებია მინაგან საქმეთა სამინისტროს ხელმძღვანელი პირების რაიმე მამხილებელი მტკიცებულება მათი სიგარეგან ბიბნესთან უკანონო კავშირის შესახებ.

– ეჭვი გაგიჩნიათ, მაგრამ, ამ შემთხვევაში უფრო საინტერესო ხომ სხვაა – ამკალიებენ ისინი კ. თარგამაძის უკანონო ქმედობებს?

– მათში კ. თარგამაძის მიერ უკანონო ქმედობათა ჩიგნანაც არაფერია მითითებული.

ირინა ხალიშვილი-ჭანტურიას განცხადებები კ. თარგამაძის მიერ საგარეგის ბიბნესის მწარმოებელი ფირმა „თეგას“ უკანონო მოქმედების შესახებ უსაფუძვლოა. იგი შემოწმებით არ დადასტურდა.

– კვამლი უცეცხლოდ არ ჩნდება. ნუთუ ამდენი ლაპარაკი საგარეგის ბიბნესთან მინაგან საქმეთა სამინისტროს ხელმძღვანელობის და პირადად მინისტრის მიმართ, გამოიკეთია შემდეგი კონკრეტული ბრალდებები:

– მე ოფიციი გახლავართ და სამართლებრივი ნორმებით ვმსჯელობ. „ამბობენ“, „ლაპარაკობენ“ – იურიდიული ტერმინები არ არის. მოკიეთხოთ, და მათ შორის პოლიტკოსიც, ამ საკეთებს მოიმეცნების ხოლმე. ამ საკეთებს მოიმეცნების ხოლმე. ჩამოწერა კომპეტენტურმა კომისიამ.

საეციალისტების დასკვნით და შეკრებილი მასალებით ჩაირკვა, რომ ირინა ხარიშელ-ჭანტურიას მიერ წარმოდგენილ ნუსხაში მითითებული პრილექსი ხაქარხველოს სამხედრო ნაწილებისთვის ნამდვილად არ არსებობს. ქ. თარგამაძის 157 აგრომპანიანი ხახელმწიფო სამეურნეო უახეულობების გადმიდგასთან დაკავშირებით არ ყოფილა. გავრკვეულებს ინფორმაციას ამ ნაწილზე ფიდა ხაუთრება ვერ პპოვა, იგი სინამდვილეს არ შეეფერება.

– იყო ბრალდება „სამეწარმეო საქმიანობის შესახებ“ კანონის დარღვევის შესახებაც!

ამრიგად, გაეროცელებული ინფორმაციები შინაგან საქმეთა სამინისტროს ხელმძღვანელობის მიერ ხელფასის ფონდის უკანონოდ განკარგვის შესახებ, მოგონილია.

– ერთ-ერთი ბრალდება იყო კ. თარგამაძის უკანონო მფარველობით 1996-97 წლებში, საბაჟო კონტროლის ბაეველებად, კონკრაბანდული გზით, საქართველოში სარეალიზაციოდ განაკუთრებით დიდი ოდენობის უცხოური წარმოების საღარეკის შემოდგეა...

– ქალბაკინ ირინას მიერ წარმოდგენილი ნუსხა ოთხ ფურცელად, საღარეკის გამომგზავნის და მიმღების, გრანსპორტის გამოსცლის თარიღის, მანქანის სახელწოდეი ნორმის, ყუთების რაოდენობის და ზოგის აღნიშვნით, შეიმოქმა კომპეტენტურმა კომისიამ.

საეციალისტების დასკვნით და შეკრებილი მასალებით გაირკვა, რომ ირინა ხარიშელ-ჭანტურიას მიერ წარმოდგენილი ნუსხაში მითითებული პრილექსი ნუსხაში მითითებული პრილექსი ნამდვილად არ ემთხვევა. ნუსხა ამრიგად, ნამდვილის ფალსიფიკატია.

ამრიგად, ქ. თარგამაძის მიერ საბაჟო კონტროლის ბაეველებად, კონკრაბანდული გზით, საქართველოში სარეალიზაციოდ ინფორმაციის და ფაქტების შეკრებილ მასალებში ასეთი ფაქტი არ დადასტურდა.

– ეჭვები ბრანებთ, რომ მეწარმეები ქალაკინ ირინას მიერ დასახელებული არც ერთი ფაქტი არ დადასტურდა, ისინი ცილისმწამებლური და მონაგონია. მაგრამ, როგორც ხედავთ, ოქვენმა დასკვნამ მას აზრი ვერ შეუნარჩუნა.

– რიგი 1998 წლის 6 ოქტომბერს ეგერეალური პროკურატურამ ირინა ხარიშელ-ჭანტურიას აქნიშა შემოწმების შედეგები და გაეგზავნა სასჯელის აღსრულების მასაკეთებელ დეპარტამენტს. აეუხნებით, აგრეთვე, მის მიერ დაყენებულ საკითხებზე გამზრკების მასაკეთებელ გეხეროლურ პროკურატურაში მოსულის აეცილებლობა, რადგანაც ეამინალურ ეროკურატურაში ქალაკანების ირინას, მონაკონი წინასწარი შეცინობა, და ბრალის გაეგრცეკა, თუ რა მეცნიერაში შეიყვანა ცრუ ინფორმაციამ მამწყინარეში.

– კანონით რა სხეობაა ამ „თუ“-ს წინა და ბოლო წინადადების შორის?

– მინაჭირის გაწმრახ ეგერეალები დასკვით ქმედება, რაღაც ნამდვილად ირინა ხარიშელ-ჭანტურიას მიერ დასახელებული კონკრეტული ფაქტების მიუკერძოებლად შემოწმების და მიღებული გადაწყვეტილების კანონიერების დასასაბუთებლად.

ძნელია, ეღვაო ადამიანს, რომელიც შემოწმების მასალებს ერთ ფურცელსაც არ გაეცნობა (სხვათა მორის, ამ შემოწმების მასალები 11 გომს მოიკავს, თითო გომი 400-450 ფურცელია). ამასთან, ცილისწამებული სამოგადოებისთვის საქმელი ფორმებში სამოგადოების აწყობის დასაბაბუთებელ ინფორმაციაში.

– ქალბაკინი ირინა თავის 30 ნოემბრის ინტერვიუში (გამეთი „ახალი თაობა“) მიუთითებს თურქეთის, თურქმენეთის და საქართველოს საბაჟოებიდან მოპოვებულ რაღაც მასალებზე, რომლებითაც დასკვნებში ბიბნესით საქართველოს უკანონო ბიბნესით საქართველოს ბაჟიდან დაკაელა 60 მილიონი ლარი. ამასთან დაკავშირებით რას გვეპასუხეთ?

– დიახ, ინტერვიუში ქალბაკინი ირინა მართლაც მიუთითებს რაღაც დოკუმენტებზე, მაგრამ კონკრეტიკაზე, გადასახადების დამკვეთს, სახელის გადასახადებისკენ თავის არიგებს, პაპიკებით ანგარიშწორების დროს უკანონო ქმედებების კონკრეტულ სხვა ფაქტებზე მასალა არ გადმოუცია.

როგორც ჩვენი, ამ დარღვევების გამოცენა შესაბამისად სამაგრი და საგადასახადო სამსახურების, კონკროლის პალატის პრეროგატივაა. პროკურატურა ამ საქმეთა მოკვლევასა და გამომეების დაწყების შემდეგ კანონიერების დასაცავად მოქმედებს მხოლოდ ნაწილობრივ. ამ ეტაეზე ცნობილია, რომ ბაკინ ირინას მიმართ ეღვაო ბრალდება არ წაყენებულა.

ქ. თბილისის მთაწმინდის რაიონის პროკურატურამ, რომელმაც ირინა ხალიშვილი დაკითხა, ინფორმაციის მიწოდებაზე უარი განაცხადა.

ქ. თბილისის მთაწმინდის რაიონის პროკურატურამ, რომელმაც ირინა ხალიშვილი დაკითხა, ინფორმაციის მიწოდებაზე უარი განაცხადა.

სიტუაცია

გამოძიება განახლებულია

რუსეთის ეკონომიკა, საქართველოს ეკონომიკური ზრდის ხალისიანი ფონი, ქალაქებისა და სოფლების ინფრასტრუქტურის ნორმალური ფუნქციონირება – ეს ის ფაქტორებია, რომლებიც ბოლო ხანებში ხშირად ახსენეს ხელისუფლების წარმომადგენლებმა. ეს ფაქტორები ნამდვილად ქმნიდნენ ოპტიმისტური განწყობილების საფუძველს. ამ ფონზე ძნელი წარმოსადგენი იყო, რომ ვინმეს ეს ფაქტორები ხელოვნურად დაერღვია. ეს ვინმე კი, ალბათ, ის ადამიანები იყვნენ, რომლებიც ამ ფაქტორების ფორმირებაზე პასუხისმგებლობას ატარებდნენ.

ასეთი ადამიანები, ცხადია, ხელისუფლების წარმომადგენლები არიან. ამ ადამიანების ნაწილი ამ ფაქტორების ფორმირებაზე პასუხისმგებლობას ატარებდა, ნაწილი კი – ამ ფაქტორების ხელოვნურად დარღვევაზე

საქართველოს კანონი

არასახელმწიფო საპენსიო დაზღვევისა და უზრუნველყოფის შესახებ

თავი I
ზოგადი დებულებანი

მუხლი 1. კანონის მოქმედების სფერო

1. ეს კანონი ადგენს არასახელმწიფო საპენსიო დაზღვევისა და უზრუნველყოფის განხორციელების წესსა და მისი სახელმწიფო რეგულირების სისტემის საფუძვლებს, აგრეთვე ქმნის ერთიანობებს ამ სფეროში.

2. არასახელმწიფო საპენსიო დაზღვევისა და უზრუნველყოფის სფეროში ურთიერთობები წარიგება საქართველოს კონსტიტუციის, ამ კანონისა და საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად.

3. ფიზიკურ პირთა არასახელმწიფო საპენსიო დაზღვევა და უზრუნველყოფა ხორციელდება სახელმწიფო საპენსიო უზრუნველყოფისაგან დამოუკიდებლად.

მუხლი 2. კანონში გამოყენებული ტერმინების განმარტება

კანონში გამოყენებულ ტერმინებს აქვს შემდეგი მნიშვნელობა:

ა) ფიზიკურ პირთა არასახელმწიფო საპენსიო უზრუნველყოფა – ფიზიკურ პირებზე ფუძეადი საზარების (პენსიების) რეგულარულად გაცემა, ფიზიკურ და იურიდიულ პირთა საპენსიო შენაგანებისა და საინვესტიციო მოგების ხარჯზე;

ბ) ფიზიკურ პირთა არასახელმწიფო საპენსიო დაზღვევისა და უზრუნველყოფის მიმწოდი განხორციელებული საქმიანობა – საპენსიო სქემების დაფუძნება, საპენსიო შენაგანების აკუმულირება და აღრიცხვა, საპენსიო დანაგროვთა ფორმირება და ფიზიკურ პირებზე პენსიების რეგულარულად გაცემა;

გ) არასახელმწიფო საპენსიო სქემა (შემდგომ – საპენსიო სქემა) – არასახელმწიფო საპენსიო დაზღვევისა და უზრუნველყოფის სფეროში ფიზიკურ და იურიდიულ პირთა ურთიერთობის ხასიათი;

დ) არასახელმწიფო საპენსიო სქემის დამფუძნებელი (შემდგომ – დამფუძნებელი) – იურიდიული პირი, რომელიც ადგენს საპენსიო სქემის და უზრუნველყოფს ფიზიკურ პირებს არასახელმწიფო პენსიებით საპენსიო სქემით დაფარვისა და უზრუნველყოფის წესს შესაბამისად;

ე) მეანაბრე – ფიზიკური ან იურიდიული პირი, რომელიც იხდის საპენსიო შენაგანს საპენსიო სქემის მონაწილის სასარგებლოდ, საპენსიო სქემით დაფარვისა და უზრუნველყოფის წესის შესაბამისად;

ვ) საპენსიო სქემის მონაწილე (შემდგომ – მონაწილე) – ფიზიკური პირი, რომლის სასარგებლოდაც ხდება საპენსიო შენაგანების გადახდა და პენსიის გაცემა საპენსიო სქემით დაფარვისა და უზრუნველყოფის წესის შესაბამისად;

ზ) საპენსიო დანაგროვი – მონაწილის ან მონაწილეთა სახელობით საპენსიო ანგარიშზე აღრიცხული სახსრები;

თ) სახელობითი საპენსიო ანგარიში – საპენსიო სახსრების მოძრაობის აღრიცხვის ფორმა;

ი) საპენსიო შენაგანი – ფიზიკურ პირთა არასახელმწიფო საპენსიო უზრუნველყოფის მიმწოდი საპენსიო სქემით დაფარვისა და ინვესტირების მიზნით ხდებით შენაგანები;

კ) აქტუარების მმართველი კომპანია – კომერციული ორგანიზაცია, რომელიც აწარმოებს საპენსიო დანაგროვთა მართვასა და ინვესტირების შესაბამისი ღონისძიების საფუძველზე;

ლ) საპენსიო ფონდი – კომერციული ორგანიზაცია, რომელიც ახორციელებს ღონისძიებებს საპენსიო შენაგანების მიღების, შენახვის და საპენსიო დანაგროვთა აქტივების შემადგენელი არაფულებრივი ფასიანი ქაღალდების აღრიცხვის;

მ) საპენსიო სქემის დამფუძნებლის სამეთვალყურეო საბჭო – დამფუძნებლის ორგანო, რომელიც შედამხედველობს მოქალაქეთა არასახელმწიფო პენსიებით უზრუნველყოფას და ამ კანონით გათვალისწინებულ შემთხვევებში იცავს მონაწილეთა ინტერესებს.

მუხლი 3. ფიზიკურ პირთა არასახელმწიფო საპენსიო დაზღვევისა და უზრუნველყოფის უფლება

ფიზიკურ პირებს უფლება აქვთ უზრუნველყონ თავ იქნენ არასახელმწიფო პენსიებით. ეს უფლება არ შეიძლება იყოს ვირაობის საგანი და არ ექვემდებარება განსხვისებას. დამფუძნებელი, აქტუარების მმართველი კომპანიები და სპეციალიზებული დეპოზიტარები ვალდებულნი არიან იმოქმედონ მხოლოდ მონაწილეთა ინტერესების სასარგებლოდ.

მუხლი 4. ხელშეკრულება არასახელმწიფო საპენსიო დაზღვევისა და უზრუნველყოფის შესახებ

1. ხელშეკრულება არასახელმწიფო საპენსიო დაზღვევისა და უზრუნველყოფის შესახებ (შემდგომ – ხელშეკრულება) იღება დამფუძნებელსა და მეანაბრეს შორის საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად. ხელშეკრულების თანახმად დამფუძნებელი, საპენსიო სქემით დაფარული წესის შესაბამისად, იღებს ხარისხის არასახელმწიფო საპენსიო უზრუნველყოფის ვალდებულებას, ხოლო მეანაბრე – საპენსიო შენაგანების გადახდის ვალდებულებას.

2. ხელშეკრულება შეიძლება დაიდოს:

ა) დამფუძნებელსა და მეანაბრეს შორის, სხვა ფიზიკური პირის სასარგებლოდ;

ბ) დამფუძნებელსა და მონაწილეს შორის, თუ მონაწილე ამავე დროს არის მეანაბრე თავის სასარგებლოდ;

გ) დამფუძნებელსა და საპენსიო სქემის შუამკვლის შორის, თუ დამფუძნებელი ამავე დროს არის მეანაბრე თავისი შუამკვლის სასარგებლოდ.

თავი II
პარასახელმწიფო პენსიის სახეები და მისი გაცემის წესი

მუხლი 5. არასახელმწიფო პენსიის სახეები

1. არასახელმწიფო პენსიის სახეებია:

ა) შუამდეი პენსია, რომელიც ეძლევა ფიზიკურ პირს პენსიის გაცემის დაწყებიდან განსაზღვრული პერიოდის განმავლობაში;

ბ) განსაზღვრული ვადით გასაცემი პენსია, რომელიც ეძლევა ფიზიკურ პირს არანაკლებ ხუთი წლის განმავლობაში.

2. შუამდეი პენსია არის ინდივიდუალური ან ჯგუფობითი. ინდივიდუალური პენსია მონაწილეს ეროცხება და ეძლევა განსაზღვრული პერიოდის განმავლობაში. ჯგუფობითი პენსია მეცუნა საპენსიო სქემის წევრ მეუღლეებს პენსიის გაცემის დაწყებიდან განსაზღვრული პერიოდის განმავლობაში. ერთ-ერთი მეუღლის გარდაცვალების შემთხვევაში ამ პენსიის ნახევარი მიეცემა მეორე მეუღლეს. განქორწინების შემთხვევაში თითოეულ ყოფილ მეუღლეს უფლება აქვს მიიღოს ერთობლივი პენსიის ნახევარი.

3. ერთობლივი პენსიის შეხება მეუღლეთა შორის წამოჭრილი დავა განიხილება სასამართლოს მიერ.

4. განსაზღვრული ვადით გასაცემი პენსია მონაწილის გარდაცვალების შემთხვევაში საპენსიო უზრუნველყოფის ვადის დამთავრებამდე მიეცეა მის მემკვიდრეებს.

მუხლი 6. პენსიის გაცემა

1. პენსია მონაწილეს მიეცემა საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი საპენსიო ასაკის მიღწევის შემდეგ განეხილება წარდგინილ ერთ თვეის განმავლობაში ანდა საპენსიო ასაკის მიღწევამდე, თუ მან ხაწილობრივ ან მთლიანად დაკარგა შრომის უნარი.

2. მონაწილეს უფლება აქვს გადავადოს პენსიის მიღების დრო.

თავი III
საპენსიო დანაგროვის ფონდი

მუხლი 7. საპენსიო დანაგროვის ფონდის ფორმირება, ხარჯვა და შეფასება

1. საპენსიო დანაგროვის ფონდი არის დამფუძნებლის მიერ თავისი მონაწილის სასარგებლოდ ფორმირებული სახსრები, რომელიც იქმნება მეანაბრეთა სახსრების შენაგანებისა და საპენსიო დანაგროვის აქტივების მართვის შედეგად მიღებული სახსრების – საინვესტიციო მოგების ხარჯზე.

2. მუდმივი პენსიების გაცემის მიმწოდი დამფუძნებელი აქტუარული გაანგარიშების საფუძველზე ქმნის მუდმივი პენსიების გასაცემ ფონდს, რომელშიც ჩაირიცხება მონაწილის საპენსიო დანაგროვის ფონდის გაანგარიშებული ოღენობის თანხები პენსიის გაცემის დაწყების წინ, უკანასკნელი ეკვარტალის მონაკეთების მიხედვით.

მუხლი 8. საკუთრების უფლება საპენსიო დანაგროვზე

1. საპენსიო სქემის მონაწილე თვლება სახელობითი საპენსიო დანაგროვის გაანგარიშებული სიდიდის მესაკუთრედ, მუდმივი პენსიების გასაცემი დანაგროვის ფონდისათვის გადაცემული სახსრების გარდა.

2. მუდმივი პენსიების გასაცემი დანაგროვი თვლება იმ მონაწილეთა ერთობლივ საკუთრებად, რომლებმაც მოიპოვეს მუდმივი პენსიის მიღების უფლება.

მუხლი 9. საპენსიო შენაგანები

1. საპენსიო შენაგანებს იხდიან უშუალო სახით, ნაღდი ან უნაღდო ანგარიშსწორების ფორმით:

ა) მეანაბრე ფიზიკური პირები;

ბ) მეანაბრე იურიდიული პირები, თუ მათ არა აქვთ ცენტრალური და ადგილობრივი ბიუჯეტების ან სახელმწიფო არასაბიუჯეტო ფონდების დაკვალიანება.

2. საპენსიო შენაგანების გადახდა ცენტრალური და ადგილობრივი ბიუჯეტების სახსრების ხარჯზე არ დაიშვება.

3. მეანაბრე, თუ იგი არ არის საპენსიო სქემის მონაწილე თავის სასარგებლოდ, საპენსიო შენაგანების გადახდის წესის დარღვევის შემთხვევაში ვალდებულია ანაბრავრის მგვრილი ბაინი გადაუხდილების პერიოდში შენაგანებისა და შესაძლო საინვესტიციო მოგების მიუღებელი თანხების ოღენობით.

4. მეანაბრის მიერ ხელშეკრულებით გათვალისწინებული პირობების დარღვევა არ შეიძლება გამოყენებულ იქნეს საპენსიო დანაგროვზე მონაწილის უფლებების შეზღუდვის მიზეზად.

მუხლი 10. საინვესტიციო მოგება

1. საინვესტიციო მოგებად თვლება საპენსიო დანაგროვის აქტივების მართვის შედეგად მიღებული შემოსავალი ხარჯების გამოკლებით.

2. საპენსიო დანაგროვის აქტივების მართვის ხარჯებს მიეკუთვნება:

ა) აქტივების მმართველი კომპანიებისა და სპეციალიზებული დეპოზიტარებისა და სპეციალიზებული დეპოზიტარებისათვის საპენსიო სქემით დადგენილი წესების შესაბამისად გადახდილი თანხები;

ბ) საპენსიო სქემით დადგენილი ნორმატივების შესაბამისად დამფუძნებლის მომსახურებისა და საქმის წარმოებისათვის გაცემული თანხები.

3. საინვესტიციო მოგება ნაწილდება საპენსიო დანაგროვის ფონდისა და მეანაბრეთა დანაგროვის გამოკლებით და მუდმივი პენსიების გასაცემი დანაგროვის ფონდებს საშუალო კვარტალური სიდიდეების პროპორციულად, კანონმდებლობით დადგენილი წესით.

თავი IV
საპენსიო სქემები

მუხლი 14. საპენსიო სქემის სახეები

შენაგანებისა და გასაცემი თანხების ოღენობის მიხედვით საპენსიო სქემები იყოფა შემდეგ სახეებად:

ა) სქემები, სადაც განსაზღვრულია შენაგანების ოღენობა და დამფუძნებლის ვალდებულება შექმნას მონაწილეთა სახელობითი საპენსიო დანაგროვი და მის ხარჯზე რეგულარულად გასცეს პენსიები ამ კანონით გათვალისწინებული ხელშეკრულების შესაბამისად;

ბ) სქემები, სადაც განსაზღვრულია გასაცემი პენსიის ოღენობა და დამფუძნებლის მიერ გათვალისწინებული პენსიების გადახდა, რომელთა ოღენობა დამოკიდებული არ არის სახელობითი საპენსიო დანაგროვის ოღენობაზე.

მუხლი 15. პროფესიული საპენსიო სქემა

1. პროფესიული საპენსიო სქემა არის დამსაქმებლის, დამსაქმებელთა გაერთიანების ან სხვა იურიდიული პირის მიერ დაფუძნებული საპენსიო სქემა, რომლის მეანაბრეც არის დამსაქმებელი.

2. დამსაქმებელი ან დამსაქმებელთა გაერთიანება შეიძლება იყოს ერთი ან რამდენიმე პროფესიული საპენსიო სქემის დამფუძნებელი. პროფესიული საპენსიო სქემის დამფუძნებელი დასაქმებულთა გაერთიანება, აგრეთვე, ამ გაერთიანების წევრები არ შეიძლება იყვნენ სხვა დამფუძნებლის საპენსიო სქემის მეანაბრენი.

3. დამსაქმებელს, რომელიც არ არის პროფესიული საპენსიო სქემის დამფუძნებელი ან დამფუძნებელთა გაერთიანების წევრი, უფლება აქვს იყოს სხვა დამფუძნებლის ერთი ან რამდენიმე საპენსიო სქემის მეანაბრე.

4. პროფესიული საპენსიო სქემის მონაწილე შეიძლება იყოს 18 წლის ასაკს მიღწეული პირი, რომელიც არანაკლებ 24 კალენდარული თვის განმავლობაში იმყოფება შრომით ურთიერთობაში მეანაბრე დამქირავებელთან. მონაწილეს შეუძლია იყოს მხოლოდ ერთი პროფესიული საპენსიო სქემის მონაწილე.

5. პროფესიული საპენსიო სქემის მონაწილე შეიძლება იყენებ დამფუძნებლის (მეანაბრის) მიერ დაფუძნებულთან თავისი მუშაკების სახარგებლოდ. ხელშეკრულების დადების შესახებ გადაწყვეტილების დღეს დამსაქმებლის მმართველი ორგანო.

2. ხელშეკრულება არასახელმწიფო საპენსიო დაზღვევისა და უზრუნველყოფის შესახებ შეიძლება თან ერთვოდეს კოლექტიურ ხელშეკრულებას, თუ ასეთი არსებობს.

3. სხვა იურიდიული პირების მიერ დაფუძნებულ საპენსიო სქემებზე, სადაც შეანაბრე არის დამსაქმებელი, ვრცელდება ამ თავის მოთხოვნები.

თავი V
განკუთვნილია და სხვა იურიდიული პირების საპენსიო სქემები

მუხლი 19. ბანკების საპენსიო სქემები

1. ბანკები არასახელმწიფო საპენსიო დაზღვევას და უზრუნველყოფას ახორციელებენ ამ კანონის შესაბამისად საქართველოს დაზღვევის სახელმწიფო მედამხედველობის სამსახურის მიერ გაცემული ლიცენზიების და რეგისტრირებული საპენსიო სქემების საფუძველზე.

2. ბანკი შეიძლება იყოს ერთი ან რამდენიმე საპენსიო სქემის დამფუძნებელი, აგრეთვე შეანაბრე თავის მუშაკთა საბანკო დაწესებულების საპენსიო სქემის მეანაბრეთა რეესტრირებული პროფესიული საპენსიო სქემის მხედველი.

3. ბანკს უფლება აქვს განახორციელოს არასახელმწიფო საპენსიო დაზღვევა და უზრუნველყოფა იმ საპენსიო სქემის გამოყენებით, სადაც განსაზღვრულია შენაგანების ოღენობა.

4. საპენსიო დანაგროვთა მართვა შეიძლება განახორციელოს დამფუძნებელმა ბანკმა ან აქტივების მმართველმა კომპანიამ.

5. დამფუძნებელ ბანკს კანონმდებლობით დაწესებული წესით უფლება აქვს:

ა) დამოუკიდებლად განახორციელოს საპენსიო დანაგროვთა აქტივების მართვა;

ბ) წარმართოს მის მიერ დაფუძნებული საპენსიო სქემების დეპოზიტარი მომსახურება.

6. აკრძალულია საპენსიო დანაგროვთა ინვესტირება ბანკის, ბანკის დამფუძნებლების ან მათთან ახლოსრებული პირების, აგრეთვე დამსაქმებელთა იმ აქტივებში, რომლებიც ითვლებიან ამ ბანკის მიერ დაფუძნებული საპენსიო სქემების მეანაბრეებად.

7. საპენსიო დანაგროვთა აქტივების ინვესტირებისას ბანკებმა უნდა დაიცვან ამ კანონით და საქართველოს კანონმდებლობით საპენსიო აქტივების ინვესტირების მიმართ დაწესებული შეზღუდვები.

მუხლი 20. სადაზღვევო კომპანიის საპენსიო სქემა

1. სადაზღვევო კომპანიები არასახელმწიფო საპენსიო დაზღვევასა და უზრუნველყოფას ახორციელებენ დაზღვიოს წესით დაწესებული და რეგისტრირებული საპენსიო სქემების მეანაბრეთა სასარგებლოდ.

2. სადაზღვევო კომპანია შეიძლება იყოს ერთი ან რამდენიმე საპენსიო სქემის დამფუძნებელი. სადაზღვევო კომპანიას უფლება აქვს განახორციელოს კომპანიის საპენსიო სქემის მეანაბრეთა რეესტრის წარმოება ან დამსაქმებელ-დამფუძნებლის.

3. საპენსიო სქემის დამფუძნებელ სადაზღვევო კომპანიას შეუძლია შეიძინოს მართოს საპენსიო დანაგროვის აქტივები, ამასთან იგი ვალდებულია ასახრებლის საქიალიზებული ოპერაციების აღრიცხვა.

მუხლი 21. სხვა იურიდიული პირების საპენსიო სქემები

1. ამ იურიდიულ პირებს, რომლებიც ამ კანონის მე-16-21-ე მუხლებით არ არის განსაზღვრული, უფლება აქვთ განახორციელონ არასახელმწიფო საპენსიო დაზღვევა და უზრუნველყოფა საქართველოს დაზღვევის სახელმწიფო მედამხედველობის სამსახურის მიერ გაცემული ლიცენზიების საფუძველზე.

2. საპენსიო სქემის დამფუძნებელი, რომელიც არც ბანკია და არც სადაზღვევო კომპანია, ვალდებულია:

ა) თავისი საქმიანობა განახორციელოს ამ კანონის შესაბამისად;

ბ) საპენსიო დანაგროვის ინვესტირება აწარმოოს აქტივების მმართველი კომპანიის მეშვეობით და საპენსიო დანაგროვი შესანახად გადასცეს სპეციალიზებულ დეპოზიტარს;

გ) შექმნას სამეთვალყურეო საბჭო.

მუხლი 22. საპენსიო სქემების რეგისტრაცია

1. საპენსიო სქემის რეგისტრაციის წესი განსაზღვრება საქართველოს კანონმდებლობით.

2. საპენსიო სქემების რეგისტრაცია და რეესტრის წარმოება ხორციელდება საქართველოს სოციალური უზრუნველყოფის ერთიანი სახელმწიფო ფონდის მიერ.

მუხლი 23. საპენსიო სქემის წესები

1. საპენსიო სქემის წესებს ადგენს საპენსიო სქემის დამფუძნებლის უფლებამოსილი ორგანო – სამეთვალყურეო საბჭო საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად.

2. საპენსიო სქემაში შეგანილი ცვლილებები და დამატებები უნდა გაგარდეს რეგისტრაციაში საქართველოს სოციალური უზრუნველყოფის ერთიან სახელმწიფო ფონდში დაფვიდან წესით.

3. საპენსიო სქემის დამფუძნებელი ვალდებულია:

ა) საპენსიო სქემაში შეგანილი ცვლილებები და დამატებები შეუთანხმოს სამეთვალყურეო საბჭოს;

ბ) საპენსიო სქემაში შეგანილი ცვლილებებისა და დამატებების შესახებ აცნობოს თითოეულ მონაწილეს რეგისტრაციიდან არაუგვიანეს 30 დღისა;

გ) ყველა დაინტერესებულ პირს მისცეს საშუალება სქემის რეგისტრირებული წესების, მასში შეგანილი ცვლილებისა და დამატებების გაცნობის შესაძლებლობა.

4. მეანაბრეთა მიერ ხელშეკრულებით გათვალისწინებული დამატებითი პენსიებისათვის გაწეული ხარჯები ანაბრავრის ბალანსზე ანარიცხების სახით ან სხვა ფორმით მიეკუთვნება საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესით.

იხ. მე-6 გვ.

(დასაწყისი გვ-ზე)

მუხლი 24. საპენსიო სქემიდან მონაწილის გასვლა

1. საპენსიო სქემიდან მონაწილის გასვლად ითვლება ხელშეკრულების ვადაზე ადრე შეწყვეტა, რის შედეგადაც წყდება საპენსიო სქემით განსაზღვრული ვალდებულებანი გამსვლელი მონაწილის მიმართ და ასურება გამსვლელი მონაწილის სახელობით საპენსიო ანგარიში.

2. ხელშეკრულება (პროფესიული საპენსიო სქემის მიხედვით დადებული ხელშეკრულების გარდა) უნდა ითვალისწინებდეს საპენსიო სქემიდან მონაწილის ნებაყოფლობითი გასვლის უფლებას, ამავე დროს მონაწილეს უნდა ჰქონდეს სახელობითი საპენსიო დანაზოგის შეუმცირებლად მიღების უფლება.

მუხლი 25. მონაწილის სხვა საპენსიო სქემაში გადასვლა

1. მონაწილის სხვა საპენსიო სქემაში გადასვლად ითვლება სხვა დამფუძნებლის საპენსიო სქემაში ან სხვა დამფუძნებლის სხვა საპენსიო სქემაში გადასვლა.

2. მონაწილის სხვა საპენსიო სქემაში გადასვლის შემთხვევაში საპენსიო სქემის წესების მიხაბამისად ცხერება მონაწილის სახელობითი საპენსიო ანგარიში და დამფუძნებლის მოვალეობანი გადავიცემა იმ საპენსიო სქემის დამფუძნებელს, სადაც გადავიდა მონაწილე.

3. დამფუძნებელთან დადებული ხელშეკრულება, პროფესიული საპენსიო სქემის მიხედვით დადებული ხელშეკრულების გარდა, უნდა ითვალისწინებდეს სხვა საპენსიო სქემაში გადასვლის უფლებას და პირობებს.

4. პროფესიული საპენსიო სქემა უნდა ითვალისწინებდეს მონაწილის სხვა საპენსიო სქემაში გადასვლის პირობებს შემდეგ შემთხვევებში:

ა) მონაწილის დათხოვნის ან დამსაქმებელთან შრომითი ურთიერთობის შეწყვეტისას, საპენსიო ასაკის მიღწევის ან ინვალიდობის დადგენისას;

ბ) დამქირავებლის გაკოტრებისას;

გ) საპენსიო სქემის შეწყვეტისას.

5. საპენსიო სქემის შეწყვეტისას მონაწილის სხვა საპენსიო სქემაში გადასვლა ხდება მონაწილის ინიციატივით (თანხმობით) და სხვა საპენსიო სქემის დამფუძნებლთან შეთანხმებით. დამფუძნებელი, რომლის სქემიდანაც გადადის მონაწილე, ვალდებულია, სხვა დამფუძნებელს, რომლის სქემაშიც გადადის მონაწილე, გადასცეს შემდეგი დოკუმენტები:

ა) საპენსიო სქემის წესებისა და მონაწილესთან დადებული ხელშეკრულების, აგრეთვე ამ დოკუმენტებში შეგანილი ყველა ცვლილებისა და დამატების ასლები;

ბ) ანგარიში დარიცხული და გაცემული პენსიებისა და საპენსიო დანაზოგის ფორმირების შესახებ;

გ) მონაწილის სახელობითი საპენსიო დანაზოგის დამადასტურებელი საბუთი ფულადი ფორმით გადაცემის დღისათვის, რომლის საანგარიშო სიდიდე განისაზღვრება ამ კანონით.

6. მონაწილის გადასვლა ამავე დამფუძნებლის სხვა საპენსიო სქემაში ხდება მონაწილის სახელობით დადებული ხელშეკრულებით გათვალისწინებული წესის შესაბამისად.

მუხლი 26. საპენსიო სქემის შეწყვეტა

1. საპენსიო სქემის შეწყვეტის საფუძველია:

ა) დამფუძნებლის მიერ ყველა მონაწილის მიმართ პენსიების გაცემის ვალდებულების შეჩერება;

ბ) მონაწილეთა სხვა საპენსიო სქემებში გადასვლა;

გ) საპენსიო სქემიდან მონაწილეთა გასვლა;

დ) მეანაბრის მიერ ვალდებულებების შეჩერება;

ე) დამფუძნებლის მიერ არასახელმწიფო საპენსიო დაზღვევის ან უმრუნველყოფის ვალდებულებების შეჩერებისა, რომელიც დასტურდება სახელმწიფო ზედამხედველობის სააგენტოს ცნობით;

ზ) დამფუძნებლის ფინანსური მდგომარეობის არამდგრადობა.

2. ამ მუხლის პირველი პუნქტის „ე“, „ვ“ და „ზ“ ქვეპუნქტებით გათვალისწინებულ შემთხვევებში საპენსიო სქემის შეწყვეტის შესახებ საჩივარი სასამართლოში შეიძლება წარადგინოს საქართველოს სოციალური უზრუნველყოფის ერთიანმა სახელმწიფო ფონდმა.

3. დამფუძნებლის მიერ საპენსიო სქემის შეწყვეტისას დამფუძნებელი ვალდებულია ამ გადაწყვეტილების შესახებ აცნობოს ყველა მონაწილეს საპენსიო სქემის შეწყვეტამდე სულ ცოტა ექვსი თვით ადრე.

4. საპენსიო სქემა შეწყვეტილად ითვლება საქართველოს სოციალური უზრუნველყოფის ერთიანი სახელმწიფო ფონდის მიერ საპენსიო სქემის შეწყვეტის შესახებ საპენსიო სქემის რეესტრში ჩანაწერის შეკანის მომენტიდან.

5. დამფუძნებლის ლიკვიდაცია არ შეიძლება მის მიერ დაფუძნებული ყველა საპენსიო სქემის შეწყვეტამდე.

თავი VI
საპენსიო სქემის დამფუძნებელთა, აქტივების მმართველ კომპანიათა და სპეციალიზებულ დეპოზიტართა მიერ ანრიცხვა-ანგარიშგების წარმოება

მუხლი 27. მონაწილეთა საპენსიო ანგარიშები

1. დამფუძნებელი ვალდებულია მისი საპენსიო სქემის ყველა მონაწილეს გაუხსნას საპენსიო ანგარიში, რომელშიც აღირიცხება საპენსიო დანაზღვევის საანგარიშო და გაღებული თანხები.

2. ამ სქემის მონაწილეს, სადაც განსაზღვრულია გადასახელი შენატანების ოდენობა, უფლებრივი პენსია დაერიცხება მას მიერ საგადახევო ხაკას დაკრედების ან პენსიის ოდენობის განსაზღვრული სხვა პირობების მიხედვით, საპენსიო სქემის წესის შესაბამისად.

3. შეიძლი პენსიის გასაცემი დანაზოგის ფონდის ფორმირების დროს სახელობით დანაზოგი ადირიცხება მონაწილის სახელობით საპენსიო ანგარიშზე.

მუხლი 28. მონაწილეთა ინფორმაციით უზრუნველყოფა

1. დამფუძნებელი ვალდებულია საპენსიო სქემის ყველა მონაწილეს წელიწადში ერთხელ მაინღოს წერილობითი ინფორმაცია მისი ინდივიდუალური ანგარიშის, საგადასახადო სისტემაში, აქტივების მმართველ კომპანიებსა და სპეციალურ დეპოზიტარებში მომხდარი ცვლილებებისა და დამფუძნებლის საქმიანობის საფინანსო მდგომარეობის შეფასების შესახებ.

2. საპენსიო სქემის წესი და საანგარიშო საბუთები არ აგარქვს კონფიდენციალურ ხასიათს, გარდა მონაწილეთა ანგარიშების შესახებ ინფორმაციისა.

3. დამფუძნებელი მონაწილისათვის ინფორმაციის მიწოდებლობის ან დაგვიანებით მიწოდებისათვის პასუხს აგებს მონაწილეთა წინაშე ინფორმაციის მიწოდების ვადის ყოველ დაგვიანებულ დღეზე მონაწილის საპენსიო დანაგრიცხის თანხის 0,01 პროცენტის ოდენობით, თავისი ქონების ხარჯზე. ხოლო საქართველოს დაზღვევის სახელმწიფო ზედამხედველობის სამსახურის და სოციალური უზრუნველყოფის ერთიანი სახელმწიფო ფონდისათვის ანგარიშის წარდგენისათვის პასუხს აგებს საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად.

მუხლი 29. აღრიცხვა-ანგარიშგება

1. დამფუძნებელი ვალდებულია:

ა) აწარმოოს მის მიერ დაფუძნებული ყველა საპენსიო სქემის აღრიცხვა ცალ-ცალკე და განაცალკევოს საპენსიო აქტივები დანაგრიცხი კაუთარი ქონებისაგან;

ბ) გახსნას ცალკე ბანაკო ანგარიში არასახელმწიფო საპენსიო დაზღვევის და უმრუნველყოფის განსახორციელებლად;

გ) აწარმოოს გაღახილი საპენსიო შენაგანების, საპენსიო დანაგროვების და გაცემული პენსიების აღრიცხვა.

2. საპენსიო სქემების დამფუძნებლები საქართველოს დაზღვევის სამსახურის მიერ დამკვიდრებულ საბუღალტრო აღრიცხვის გიპურ ფორმებთან ერთად ყოველ კვარტალში ერთხელ და წლის ბოლოს საბოლოო ფორმით წარუდგინონ საქართველოს დაზღვევის სახელმწიფო ზედამხედველობის სამსახურს საანგარიშო პერიოდის საქმიანობის შესახებ ანგარიში, რომელიც უნდა შეიცავდეს:

ა) ინფორმაციას საპენსიო სქემების დამფუძნებელთა, როგორც საპენსიო ფონდების მონაწილეთა, დიდებზრების საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესით, საქართველოს სოციალურ უზრუნველყოფის ერთიან სახელმწიფო ფონდში საპენსიო სქემის ექსპერგებისა და რეესტრაციის საფუძველზე;

ბ) ახორციელებს ზედამხედველობას დამფუძნებელთა საქმიანობაზე კანონმდებლობით დადგენილი წესით;

გ) ამტკიცებს ეკონომიკურ ღიმდგებს;

დ) სოციალურ უზრუნველყოფის ერთიან სახელმწიფო ფონდსა და საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს ფასიანი ქაღალდების და საფონდო ბირჟების ინსპექციასთან ერთად ამოწმებს აქტივების მმართველი კომპანიების და სპეციალიზებული დეპოზიტარების საქმიანობას.

მუხლი 32. საქართველოს სოციალური უზრუნველყოფის ერთიანი სახელმწიფო ფონდის ფუნქციები არასახელმწიფო საპენსიო დაზღვევისა და უზრუნველყოფის სფეროში

1. საქართველოს სოციალური უზრუნველყოფის ერთიანი სახელმწიფო ფონდი:

ა) ახორციელებს საპენსიო სქემის ექსპერგიზას;

ბ) ახდენს საპენსიო სქემების დამატებების და ცვლილებების რეგისტრაციას;

გ) აწარმოებს საპენსიო სქემების რეესტრს;

დ) ახორციელებს ზედამხედველობას დამფუძნებლის ფინანსური მდგომარეობის შეფასებაზე;

ე) აკონტროლებს დამფუძნებლის მიერ ხელშეკრულებით გათვალისწინებულ მოვალეობათა შესრულებას;

ვ) საქართველოს დაზღვევის სახელმწიფო ზედამხედველობის სამსახურთან ერთად ახორციელებს მეთვალყურეობას და კონტროლს დამფუძნებლის ფინანსური მდგომარეობის განმეკიცების მიმართ გაგარებული ღონისძიებების შესრულებაზე;

ზ) აღირაც სარჩელს იმ მეანაბრეთა მიმართ, რომლებიც არ იხდიან საპენსიო შენაგანებს და ამავე დროს არ ითელებიან მონაწილეებად;

თ) მონაწილეთა დაკლიანების დაყრის მიმწინ საქართველოს დაზღვევის სახელმწიფო ზედამხედველობის სამსახურთან ერთად აძლევს სარჩელს დამფუძნებლის გაკოტრებასთან დაკავშირებით;

ი) ახორციელებს ამ კანონითა და საქართველოს კანონმდებლობით გათვალისწინებულ სხვა უფლებებს.

2. საქართველოს სოციალური უზრუნველყოფის ერთიანი სახელმწიფო ფონდი უფლებამოსილია:

ა) საქართველოს დაზღვევის სახელმწიფო ზედამხედველობის სამსახურთან ერთად შეიმუშაოს და სოციალური უზრუნველყოფის ერთიანი სახელმწიფო ფონდის მეთვალყურეობასა და კონტროლს დამფუძნებლის ფინანსური მდგომარეობის განმეკიცების მიზნით გაგარებული ღონისძიებების შესრულებაზე;

ბ) აღირაც სარჩელს იმ მეანაბრეთა მიმართ, რომლებიც არ იხდიან საპენსიო შენაგანებს და ამავე დროს არ ითელებიან მონაწილეებად;

გ) მონაწილეთა დაკლიანების დაყრის მიმწინ საქართველოს დაზღვევის სახელმწიფო ზედამხედველობის სამსახურთან ერთად აძლევს სარჩელს დამფუძნებლის გაკოტრებასთან დაკავშირებით;

დ) ახორციელებს ამ კანონითა და საქართველოს კანონმდებლობით გათვალისწინებულ სხვა უფლებებს.

თავი VIII
საპენსიო სქემის დამფუძნებლის ფინანსური მდგრადობის უზრუნველყოფა

მუხლი 35. საპენსიო სქემის დამფუძნებლის კაპიტალის ოქენობა

დამსაქმებლის და დამსაქმებელთა გაერთიანების საპენსიო სქემის რეგისტრაცია ხორციელდება იმ შემთხვევაში, თუ მისი კაპიტალის ოდენობა უკანასკნელი საანგარიშო პერიოდისათვის არ იქნება დამსაქმებელთა ყველა მონაწილის სასარგებლოდ დაგებული წლიურ შენაგანზე ნაკლები.

მუხლი 36. საპენსიო სქემის დამფუძნებლის ფინანსური მდგრადობის შეფასება

1. საპენსიო სქემის დამფუძნებელი ფინანსურად მდგრადია, თუ:

ა) საპენსიო სქემის ყოველი მონაწილის საპენსიო დანაგროვის აქტივების შეფასებული ღირებულება, რომელიც სპეციალიზებული დეპოზიტარისათვის არის გადაცემული (იმ საპენსიო დანაგროვის გარდა, რომელიც გადაეცემა შედმეგი პენსიების გასაცემ დანაგროვის ფონდს) უდრის ამ სქემის მონაწილეთა საპენსიო დანაგროვის გაანგარიშებულ სიდიდეს;

ბ) სპეციალიზებული დეპოზიტარისათვის გადაცემული საპენსიო დანაგროვის აქტივების შეფასებული ღირებულება და შედმეგი პენსიების გასაცემად საჭირო ფულადი სახსრების ოდენობა ერთად აღემატება საპენსიო სქემის დამფუძნებლის ფინანსური ვალდებულებების ოდენობას.

2. საპენსიო სქემის ფინანსური მდგრადობის შეფასება საქართველოს დაზღვევის სახელმწიფო ზედამხედველობის სამსახურის და სოციალური უზრუნველყოფის ერთიანი სახელმწიფო ფონდის მიერ ხორციელდება კვარტალში ერთხელ დამფუძნებლის ბალანსის საფუძველზე და ექვემდებარება აუდიტორული შემოწმების სავალდებულო წესს.

3. დამფუძნებელს ვალდებულება აქვს ფინანსური მდგრადობის შეფასების შედეგები გამოაქვეყნოს საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესით.

თავი IX
გარდამავალი დებულებანი

მუხლი 40. გარდამავალი დებულებანი

1. ამ კანონის ამოქმედებასთან დაკავშირებით საქართველოს დაზღვევის სახელმწიფო ზედამხედველობის სამსახურმა სოციალური უზრუნველყოფის ერთიან სახელმწიფო ფონდთან ერთად შეიმუშაოს შემდეგი ნორმატიული აქტები:

ა) საპენსიო სქემის დამფუძნებლის საწესდებო კაპიტალისადმი ძირითად მოთხოვნების განსაზღვრის წესის შესახებ;

ბ) არასახელმწიფო საპენსიო სქემის დამფუძნებლის ფინანსური მდგრადობის შეფასების წესის შესახებ;

გ) საპენსიო სქემის რეგისტრაციის წესის შესახებ;

დ) საპენსიო სქემების წესების შესახებ;

ე) საპენსიო დანაგროვთა შეფასების წესის შესახებ;

ვ) მინიმალური მოგების გარანტიის ვალდებულების განსაზღვრის წესის შესახებ;

ზ) საპენსიო შეთანხმების წესის შესახებ;

თ) საპენსიო სქემების მონაწილეთა, სამშობლო ლარეო საბჭოსა და სოციალური უზრუნველყოფის ერთიანი სახელმწიფო ფონდის ინფორმირების წესის შესახებ;

ი) სამეთვალყურეო საბჭოს წევრების არჩევის წესის შესახებ;

კ) დამსაქმებელთა, დამსაქმებელთა გაერთიანებისა და პროფესიული კავშირების მიერ საპენსიო სქემის შესახებ გადაწყვეტილების მიღების წესის თაობაზე;

ლ) სამეთვალყურეო საბჭოს წევრთათვის ანაზღაურების მიწოდების წესის შესახებ;

მ) საპენსიო სქემების ანგარიშგების, არასახელმწიფო საპენსიო სქემების მონაწილეთა და მეანაბრეთა რეესტრის წარმოების წესის შესახებ;

ო) მუშმეი პენსიების დანაკრეთის ფონდის დანაწილების წესის შესახებ.

2. საქართველოს ფინანსთა სამინისტრომ მეთანხმოს შემდეგი ნორმატიული აქტები:

ა) აქტივების მმართველი კომპანიების ღიცენზირების წესის შესახებ;

ბ) აქტივების მმართველი კომპანიების ნაწილობრ კაპიტალსაწილში მინიმალური მოთხოვნების განსაზღვრის წესის შესახებ;

გ) აქტივების მმართველ კომპანიებთან ხელშეკრულების დადების წესის შესახებ;

დ) აქტივების მმართველი კომპანიების მომსახურების ანაზღაურების ნორმების შესახებ;

ე) აქტივების მმართველი კომპანიების სპეციალიზებული დეპოზიტარების ინტერესთა კონფლიქტის შესახებ;

ვ) აქტივების მმართველ კომპანიებში პერსონალს საკვალიფიკაციო სტანდარტების შესახებ;

ზ) საქართველოში საპენსიო სქემების ფუნქციონირების წესის შესახებ;

თ) არასახელმწიფო საპენსიო სქემის საქართველოს მიმართ მინიმალური მოთხოვნების განსაზღვრის წესის შესახებ;

ი) სპეციალიზებულ დეპოზიტართან ხელშეკრულების დადების წესის შესახებ;

კ) სპეციალიზებული დეპოზიტართან საქართველოში აქტივების უქონლობის შემთხვევაში მონაწილეთა ინტერესების დაცვის წესის შესახებ;

ლ) სპეციალიზებული დეპოზიტართან ხელშეკრულების ანაზღაურების ნორმების შესახებ;

მ) საპენსიო აქტივების ინვესტირების წესის შესახებ, საქართველოს დაზღვევის სახელმწიფო ზედამხედველობის სამსახურთან ერთად;

ნ) დამსაქმებლის საწესდებო კაპიტალში საპენსიო აქტივების ინვესტირების შეზღუდვის სახელმძღვანელო პირობების შესახებ;

ო) საპენსიო სქემის დაფუძნებლების, აქტივების მმართველი კომპანიებისა და სპეციალიზებული დეპოზიტარების ნებაყოფლობით გაერთიანებების შექმნის წესის შესახებ.

თავი X
დასკვნითი დებულება

მუხლი 41. კანონის ამოქმედება

ეს კანონი ამოქმედდეს „უახანი ქაღალდების ბაზრის შესახებ“ საქართველოს კანონის ამოქმედებისთანავე.

საქართველოს პრეზიდენტი
ედუარდ შევარდნაძე.

თბილისი, 1998 წლის 30 ოქტომბერი.

საქართველოს კანონი

არასახელმწიფო საპენსიო დაზღვევისა და უზრუნველყოფის შესახებ

ვინ არის მსაჯული?

მსოფლიოს სხვადასხვა ქვეყნის მსაჯულები გაასამართლებენ ეუგოსლავ სამხედრო დამნაშავეებს. სულ მთლიანად, ჰააგაში შეკრებილი გრიბუნალი 14 წევრს აერთიანებს. მეოცე საუკუნის მიწურულს „ნიურნბერგის პროცესმა“ ერთხელ კიდევ უნდა ცხადყოს, რომ ადამიანობის წინააღმდეგ ჩადენილი არც ერთი დანაშაული არ რჩება დაუსჯელი.

ვის ლობი აჯობებს?

ᲐᲖᲔᲠᲑᲐᲘᲯᲐᲜᲘᲡ მთავრობამ 2,5 მილიონი დოლარი გამოაყო თავისი ინტერესების ლობირებისა და ამერიკის შეერთებულ შტატებში საკუთარი პოლიტიკური იმიჯის გაუმჯობესებისათვის, იუწყება „ანაი“ საინფორმაციო სააგენტო. როგორც ვიცით „ემინენტ დომეინ“ წერს, ამერიკაიდან წარმომადგენლები სახელმწიფო დეპარტამენტს უნთხლენ იმის გამო, თუ „რა დიდ წაგანს“ აყენებს ბაქოსა და ვაშინგტონს ურთიერთობას ის, რომ ამერიკის შეერთებულმა შტატებმა უარი თქვა, მეცა ყველა სახეობის დახმარება აზერბაიჯანისათვის, ეს კი სომხური ლობის წეგვაღელვინთ მოსმენარა.

როგორც ჩანს, სომხური ლობის წინააღმდეგობის გადასალახავად აზერბაიჯანელებმა გადაწყვიტეს საკუთარი ლობი შეიძინონ. მაგრამ ლობისტთა არჩევამ ვინმე მეტად შესაძრნელად. ვინაიდან ლეარენი პაველს ეს ვანსაკუთრებით გულმოდგინედ წმენდა სსრ კიეშის ისეთ თანამედაკ, როგორიც ეკსპრაოვდაგეთი იყო“. – იუწყება ანგარიშვების სააგენტო.

შეგაგისაკან ჯონ მერფი, რომელსაც ქრთამის აღებაში წაასწრეს. ქრთამი კი მას მისცა დამოძეების უფლებალური ბიუროს აგენტმა, რომელმაც თავი მედიცარ არად შეიხად გაგცნო. სხვა ლობისტთა შორის გამოირჩევა ასევე ყოფილი 27 წლის სენატის მქონე კონგრესმენი, რესპუბლიკელი ალაბამის შტატისაგან ჯილიან დეკინსი, რომელსაც ჯონ მერფისთან ერთად ციხეში ჩასმა ემუქრება.

მკ უხელაკად ლიმიტისა, მონაწილეთა რაოდენობა 500 სპორტსმენს აჭარბებდა. პირველობაზე ითასპრემა საქართველოში არსებული ჩემპიონატი კარატე-დოს ერთ-ერთი უძველესი ფედერაცია ეწევა.

რაც შეეხება მსაჯთა კოლეგიას, მას სათავეში ედგა სიერთაშორისო კატეგორიის მსაჯი, საქართველოს მოგოკან კარატე-დოს ფედერაციის ვიცე-პრეზიდენტი, მე-5 დანის მფლობელი თემურ ქუხიანიძე, რომელიც ამ დიდ შრომაზე, რომელსაც საქართველოს კარატე-დოს ეროვნული ფედერაცია ეწევა.

რაც შეეხება ჩემპიონატის ორგანიზებას იყენენ კარატე-დოს ეროვნული ფედერაცია, საქართველოს ჩოგანის ფედერაცია და ამერიკის შეერთებული შტატების კარატე-დოს ფედერაციის ვიცე-პრეზიდენტი, მე-5 დანის მფლობელი ოთარ ლაზარაშვილი.

კარატე

სეზონის დასკვნითი აკორდი

ახლახან თბილისის ვერის ბაღის კალაიბურთის სახლხლეში გაიმართა საქართველოს ჩემპიონობა კარატე-დოში. ამ შესანიშნავი ღონისძიების ორგანიზატორები იყვნენ კარატე-დოს ეროვნული ფედერაცია, საქართველოს მოქალაქეთა კავშირი და დედაქალაქის მერია.

ᲛᲘ ᲣᲮᲔᲚᲐᲧᲐᲚ ღონიძიცის, მონაწილეთა რაოდენობა 500 სპორტსმენს აჭარბებდა. პირველობაზე ითასპრემა საქართველოში არსებული კარატე-დოს ეროვნული ფედერაციის წარმომადგენლები. ჩემპიონატის წარმოდგენილი იყო საქართველოს ყველა კუთხე.

ტურნირი მიწნად ისახავდა კარატეს განვითარებას და პოპულარიზაციას საქართველოში, კანდიდატების შერჩევას ეროვნული ნაკრების დასაკომპლექტებლად და მსაჯთა კოლეგიის პოტენციალის ზრდის უზრუნველსაყოფად. როგორც ჩემპიონატის მთავარმა არბიტრმა, საერთაშორისო კატეგორიის მსაჯმა, საქართველოს მოგოკან კარატე-დოს ფედერაციის ვიცე-პრეზიდენტმა, მე-5 დანის მფლობელმა თემურ ქუხიანიძემ, შეაჯამა ჩემპიონატის შედეგები.

დასასრულს, მთქმრთავად ქართული სპორტის მესვეურებს: მეგი ყურადღება მიაქციონ ამ ორგანიზაციებს, და, კერძოდ, კარატეს ეროვნულ ფედერაციას, რომელიც მოეხედვად ქვეყანაში არსებული მძიმე ეკონომიური მდგომარეობისა და ბეურკრაციული ბარიერების არსებობასა, დაუღალავად იღვწიან ქვეყნის კეთილდღეობისთვის. მთ ეუნით, რომ მსოფლიო ფედერაციისა და საერთაშორისო ოლიმპიური კომიტეტის ერთობლივი ძალისხმევით კარატეს 2004 წლის ოლიმპიურ თამაშების პროგრამაში შეყანის საკითხი დადებითად გადაწყდება.

ᲩᲔᲛᲞᲘᲝᲜᲐᲢᲘᲡ ᲡᲐᲠᲒᲝ ᲒᲣᲜᲓᲣᲠᲘ ᲩᲐᲢᲕᲔᲚᲘ:

შოტოკანის ფედერაცია — 49 მედალი (16 ოქრო), შიტორიუს კოფუკანი ფედერაცია 21 მედალი (8 ოქრო), გოჯუსკაის ფედერაცია — 9 მედალი (1 ოქრო).

ᲡᲞᲔᲪᲘᲐᲚᲣᲠᲘ ᲐᲦᲜᲘᲨᲕᲜᲐ: კარატისტთა ეროვნული ჩემპიონატის მონაწილეებს მიესალმება თბილისის მუნიციპალიტეტის ვიცე-პრემიერი გიგა წერეთელი; ანაპრემიის ერთ-ერთი მონაწილე.

ბერიას მართლაც გრძელი ხელები ჰქონია

ᲙᲔᲓᲔᲚᲑᲐᲠᲓᲖᲔ რუსეთის სახელმწიფო სათათბიროს ლუშეგების კომისიის ვერიფიკაციის გადაეგარების გზას ვერ გადალახა ბერიას ოჯახის ვერცხლის ნივთების ინვენტარის ბერიას ლაკონიკის მშრომელი ხალხის ფრონტის განყოფილებამ ბერიას კოლეგიის დაუკითხვა გადაწყვიტა.

როგორც ცნობილია ნათქვამი, კომიტეტის ამოცანაა, მოამზადოს სამეცნიერო-პრაქტიკული კონფერენცია, რომელიც მიეძღვნება „სამშობლოს ერთგული შეშპის, სამართალი ბერიას ოჯახის ვერცხლის ნივთების ისტორიისა და ამერიკის შეერთებული შტატების ბერიას ოჯახის ვერცხლის ნივთების ისტორიის“.

როგორც ცნობილია, ბერიას ოჯახის ვერცხლის ნივთების ნაწილი ამერიკელ ჯარისკაცებმა ბერლინში აღმოაჩინეს. ამ ნივთებს შორის იყო ბერიას ოჯახის ვერცხლის ნივთების ნაწილი, რომელიც ამერიკელ ჯარისკაცებმა ბერლინში აღმოაჩინეს. ამ ნივთებს შორის იყო ბერიას ოჯახის ვერცხლის ნივთების ნაწილი, რომელიც ამერიკელ ჯარისკაცებმა ბერლინში აღმოაჩინეს. ამ ნივთებს შორის იყო ბერიას ოჯახის ვერცხლის ნივთების ნაწილი, რომელიც ამერიკელ ჯარისკაცებმა ბერლინში აღმოაჩინეს.

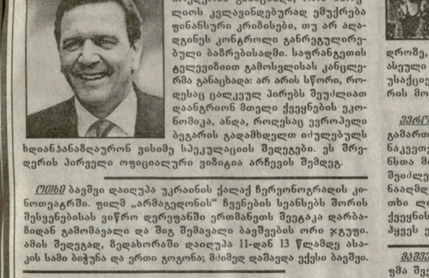

საქართველოს რესპუბლიკა

№313. ოთხშაბათი, 2 დეკემბერი, 1998 წელი

აზროვნებენ

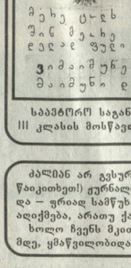

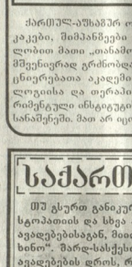

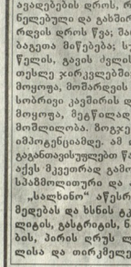

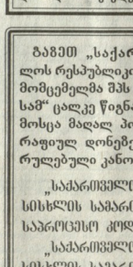

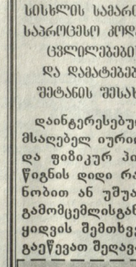

საავტორო სახელმძღვანელო კომპლექსის „ქართული სასწავლებლის“ III კლასის მოსწავლის მარიამ ორღონიძის ნახატი.

ახალ ეპარქიებში ეპისკოპოსების დანიშვნა

გვაკრიტიკებენ

სახალხო პარტიის პრესსამსახურის განცხადება

გაზეთის „საქართველოს რესპუბლიკის“ 5 დეკემბრის ნომერში გამოქვეყნებული „ეროვნული ალიანსის“ ლიდერის ზვიად გამსახურდიას ინტერვიუ სათაურით „ჩვენი ეროვნული ინტერესების დაცვა ხელისუფლების მთავარი მოვალეობაა“ სრულიად ტენდენციურად აშუქებს სახალხო პარტიის საქმიანობას. ინტერვიუში ზვიად გამსახურდია ცდილობს დაარწმუნოს მკითხველი, რომ სახალხო პარტია ხელისუფლების ნაწილია და ამ ხელისუფლების ანგარიშზე ცდილობს ფული გამოსძალოს ბიზნესმენებს. ეს ინფორმაცია სრულიად მცდარია. სახალხო პარტია ოპოზიციური პარტიაა და ხელისუფლებასთან არანაირი ურთიერთობა არ აკავშირებს.

სახალხო პარტიის პრესსამსახური

ხსოვნა

გიორგი ფუთურიძე

ქართულმა ორიენტალისტიკამ მძიმე დანაკლისი განიცადა. 1998 წლის 28 ნოემბერს ირანისას პროფესორ ულადიმერ ფუთურიძის ოჯახს, თბილისის 25-ე საშუალო სკოლის დამთავრების შემდეგ იგი შედის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ფილოლოგიის ფაკულტეტზე. ომის დაწყებამ გიორგი ფუთურიძე დროებით მა სწავლების სწყვიტა. იგი მოქმედ არმიაში იმყოფებოდა და ომ თქმის ნახევარი ევროპა ბრძოლით მოიარა. ომის დამთავრების შემდეგ, 1946 წელს ოფიცერი გიორგი ფუთურიძე საბრძოლო ჯილდოებით მკერდდაფარული დაუბრუნდა მშობლიურ უნივერსიტეტს და სწავლა განაახლა ახლადდაარსებულ აღმოსავლეთის ფაკულტეტზე თურქული ფილოლოგიის განხრით. 1949 წელს ტ. ფუთურიძემ წარჩინებით დაამთავრა ალმოსავლეთმცოდნეობის ფაკულტეტი და იმავე წელს ჩაირიცხა ასპირანტურაში თურქეთის ისტორიის სპეციალობით.

1954 წ. გიორგი ფუთურიძემ დაიცვა საკანდიდატო დისერტაცია თემაზე „ლრიხაები გორიჯელის რისალე როკოროკ წყარო ოსმალეთის სოციალურ-ეკონომიური ისტორიისათვის“.

განსაკუთრებით უნდა აღინიშნოს ბაკინი გიორგის ლეკნილ XVII ს-ის ცნობილი მოგზაურის და ისტორიკოსის ევლია ჩელების „მოგზაურობის წიგნის“ მეორე გამის შესწავლის საქმეში, რომელიც მის ხელმძღვანელობით ასრულდა. ევლია ჩელების „მოგზაურობის წიგნის“ ეს ტომი ეხება ანატოლიის ისტორიის საკითხებს.

1962-1981 წლებში, გიორგი ფუთურიძე უნივერსიტეტის ალმოსავლეთმცოდნეობის ფაკულტეტის დეკანი იყო. იგი ხანგრძლივ პერიოდს უმთავრებდა ფაკულტეტის ხელმძღვანელობას. 1978-1998 წწ-ში იგი იყო ისტორიის დარგის, ხოლო შემდეგ „მსოფლიო ისტორიის“ დარგში სამეცნიერო ხარისხების მაძიებელთა სპეციალის ხარის მაძიებელთა სპეციალის ხარის ხარის ხარ